

CZYTANKA

Stenografii polskiej i ruskiej

szkoły

LUBINA OLEWIŃSKIEGO.

N° XII.

Lwów, 15. Czerwca 1865.

II
Rok III.

Z litogr. J. Koszkowicza.

Stenografia

jako przyzyszte pismo powszechnie.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

Gdy satyki i umiędności powiód german'skich saxonów na no-
we odkryty, w państwach rus konstytucyjnych brak stenografii,
mianowicie przy ważniejszych sprawach dotkliwie czuć się da-
wał, natenczas znalazła ona swe odrodzenie, lecz w inną postać.
ci, tak co do umyślnie znaków, jak i co do sposobu skrótów. Pierw-
sze i najznakomitsze prace na tém polu pojawiły się w 17. i 18.
stuleciu w Anglii, północnych Niemczech i Szwecyi, a nieco póź-
niej we Francyi.

W Niemczech dopiero przy końcu zeszłego wieku F. Mosgeil wzbudził interes dla stenografii przykładem swym angielskiego systemu na język niemiecki, i w skutek tego pojawiło się w krótkim czasie około 20. dzieł stenograficznych, w których jedynic system Mosgeila ulepszcili.

Skoli nie wszystkie praktyki oprócz niewygodnych i słabych znaków miały jeszcze inne trudności do pokonania, wyrzekające z różnicowego językowi niemieckiemu zeszłego skupiania się spółgłosek. Szkołami więc zupełnic i drogi, która aż dotąd postępowano, abadaławy stóśmucki morwy do piwma ze stónowiska umiejętnego, wynalazł bawarski sekretarz ministerjalny F. H. Gabelsberger (uradz. na dniu 9. lut. 1789.) oryginalny system niemiecki, którym kaimit wszystkie dotychczasowe usiłowania na polu sztuki stenograficznej. Jest on wynalazca niemieckiej i w ogóle nowej stenografii porównującej się z wydaniami jego wielkiego i oryginalnego dzieła w 1834 r.

Próba zgrnia

U e o s l p r b e r ~ t z e r ~ n . w f r b o l b v e
 e s l w x v ~ w f e ~ o s r ~ p f .
 r o l b e o s z e r e b e l . s y f . b z o o t r e z
 f f .
 z h e s z e u s e f t o n p z e d e o .

Многo насъ бачило почитаетъ грoмкiи акъ чeмo слoвo, нo гoднoмъ
 oмo нa oднoгo, нa другoгo. — Нoмu буду, акo абaмaтo ду.
 pаpеcтoвa, кoтoрiу нeсo дeнe мeдлe и твoрeнiа и cвoбoднoмъ, нe
 мoгy вудepжaтнcя, иcтoвнн нe мaлo злoгo пoмaтня o pождe
 нiа чeлoвeчecкiхъ. — Ели тo дуpаpеcтoвo збeжaтн cобe зa ствo
 и нaдгoрoдy бeзгpимнiа, кoтoрe мeдлe oбeщoвaтъ! — Умнн.
 нo eтo тo мeнoшe дуpкe мeлeнa, акo нaиmатo абo нeпoчтo.
 aннiеcтo чeлoвeчecкiа. — Етo тo гудo, cиу мнжe cвeдoмaтнн
 и пoвaгoгo нe пeрeмeнaтнмъ бoгaтoгo вeкa, кoтoрeчe зeнa cиу
 бo Дoиe внoцa.

α, α, ω, ω	wojła, wojłwa	α, α	wrax, wraxa	α, α	wszak, wszakże
β	wygnanie	α, β	waxa, tēax	β	wszelako
γ	achwica	β, β	co wax więcej	γ, γ	wszystko, nadawszystko
δ	wyjdaj	β, β	co wax mniej	δ	wszystko co tylko
ε, ε	ow, owax	γ	nad nicrad	ε	no wszystkiem
ζ	owrom	δ	wygnanie	ζ	przedawszystkiem
η	dyje, ody	ε, ε	w, wacxy, do, wacxy	η	przedawszystkiem to ^{no}
θ	od roku, se roku	ε	w samej, wacy	θ	w tym wszystkim
ι	powno, zapowno	ζ, ζ	rōnie, rōwne	ι	wzajemnie
κ, κ	pięknie, piękny	η	rōwnix, nierōwnie	κ	względem
λ, λ	powyżej, poniżej	θ	rōwnaczone	λ	względnie
μ	podobno	θ	storem	μ	bezwzględnie
ν, ν	poniawa, - jednak	α, β	skad, skad	ν	w tym względnie
ξ, ξ	peł, wpeł	α, β, γ	ślad, niołd, podślad	ξ	wtedy, powtedy
ο, ο	wspólnie	α, β, γ	pośladnie, bez-	ο, ο	wracaj, powracaj
π	paperek	δ	ścisłe	π, π	kamiast, natomiast
ρ, ρ	próca, opróca	ε	skapes	ρ	natykmiast
σ, σ	próca, napróca	ε	spesobnie	σ	rawsze
τ	nasampród	ε	prytej spesobności	τ	wax na rawsze
υ, υ	napróca, próca tego	α, α	szczególnie, w szczegól	υ, υ	xnowu, xnow
φ, φ	prawda, nieprawda	α, β	skaupto, skumnie	φ, φ	na wypraw, wyprawnie
χ, χ	doprawdy, naprawdę	β	szacownie	χ, χ	nadawracaj, nadawracaj
ψ, ψ	prawie, prawdziwie	β	salachetnie	ψ	amphle
ω, ω	przede, przodaj	β, β	tex, tudziex	ω, ω	abyt, abyt widki
α, α	na przed	γ	tak jak	α, α	x za, x nad
β, β	przodaj exy pórnij	γ, γ	tu i inndnie	β, β	x pod, popod
γ, γ	przeto, przecis	δ, δ	wiec, wicaj	γ, γ	pora, paraweraj
δ, δ	prawi, przeciwnie	ε	wiehe	δ	pojutro
ε, ε	prawie, nieprawie	ε, ε	wnatex; nonnatex	ε	na rozwoloniem
ζ, ζ	perax, peraxto	ζ	konwator	ζ	na pomoc
η, η	w potracie	η	wroxcie	η, η	ie, iem, ias
θ, θ	przemoc	θ, θ	wnax	θ, θ	ieimny, iecie
ι, ι	wax, waxa	θ	wshaci	ι, ι	do, do

Alfabet stenografij ruskiej szkoly L. Olewinskiego.

I. Samoglasny.

1. Czynnii:

a, o (u), i, e, u, ou, y, e, o.
 a, i, j, u, e, o.

2. Przysobowanii:

a, i, o, u, y, e, o
 aa, aa, oo, oo, to
 ja, jo, jo, ju

3. Przysobowanii

i, —, t, t, u, y.
 ai, ai, iu, iu, ui, ou, yu.
 ij, j, j, j, j, j, j, j, j.

II. Spoglasny.

1. Kłonnii:

l, r, e, —, u, v, ||
 b, r, d, g, k, n, p, m,
 s, h, g, d, k, p, u, t.

2. Półspoglasny:

||, c, o, s, l, t, —, e, n.
 sp, br, e, z, x, u, m, n,
 f, w, s, x, ch, j, l, m, n.

3. Wlozhenii:

p, s, a, i, —, v, u, l, p, i, o, o, o, o,
 us, us, us, us, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps, ps,
 e, i, l, n, ri, ry, di, d', dy, t', a, s', so, sk.

g, j, f, e, o, p, v, i, u, l, u, l,
 sp, dy, dy, us, ks, y, —, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu, bu,
 a, da, di, sa, ka, ps, bi, by, fi, ni, my, pi, py, wi, wy.

p, e, p, e, l, l, z, —, —, —, —, —,
 emb, emb, emb, cb, mb, emb, kb, ob, wy, no, no, no, no, na, ke,
 st, st', sp, sw, tu, stu, ku, iu, nu, nu, ni, ne, naj, ki.

i, l, l, e, l, l, l,
 ma, mo, no, ni, ne, np, p, p, p, bap, mp.
 la, ly, li, po, pu, pu, kr, br, bar, te.

III. Zpochy.

~, ~, e, e, c, l, e, —, —, —, —, —, —, —,
 na, nad, do, o, om, (o), to, bu, ugo, co, pogo, y, go, ju, no, no, np, np, np, np,
 na, nad, do, o, ot, od, w, my, ix, so (s), no, u, a, ka, po, pod, py, pod.

x, l, c, —,
 nepo (nepo), nro, nepo.
 poto (pro), pro, xoxo.

Klaffen wird in einem gewissen von Veraktionsmitgliedern dem
 hiesigen fürstlichen Panegrafenverwalter Statyafürstlichen Lager.
 hierher von Seite des H. Polinski als einer gewissen Figur kom-
 mender Veraktionsmitgliedern des I. galy: Panegrafen. Karain
 H. D. Kohn und H. G. G. Mendelich die alle Kaufmann
 gegeben werden, dass die Panegrafische Zeitungsblatt. Bibliothek
 stenografische" bei uns zu sein ein Augen das grössten Karain
 gegeben ist, wird dass fürstlich fürstliche fürstlich in diesen Blät.
 kann als einer aus demselben in die ausländischen Zeitungsblätter
 übergangenen, gegen den gelehrten und wissenschaftlichen Pan-
 grafen Karain, dessen Veraktion und Mitgliedern, so sein auch
 gegen andere Personen gewissen und wissenschaftlichen Artikel und
 Anfällen wie als ein. individuelle Meinung des H. Polinski
 zu betrachten sind, so erklären wir, dass die angelegte oder zu
 nachfolgenden Laubzeitung dieser Artikel, ihren ganzen Inhalt.
 so weit vollständig uns von H. Polinski und nicht von I.
 gelehrten Panegrafen Karain - betrachten können.

Lemberg am 9. Juni 1865.

Lubin Kewinski. Pawel Kuchelko, Salomon Kachowski.